

OVERLEG VARIANTENSTUDIE RIOLERINGS- EN HERSTRATINGSPLAN NOORDERSTRAAT

Datum:	6 december 2021
Aanwezig:	Namens de Natuur- en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard (NVWK): dhr. S. van der Heijden, mw J. Veltman en dhr. L. Verschoor; Namens de Stichting Historische Kring Krimpen aan den IJssel: dhr. M. Oosterwijk; Namens de gemeente: dhr. W. van Brocken (Bureau Buhrs), dhr. C. Derickx (wethouder), dhr. R. Dijkstra (IBKW), mw. K. Hersbach (team Beleid en Projecten Openbare Ruimte), dhr. J. van den Nouweland (IBKW), mw. M. Ririassa-de Winter, dhr. J. Soede, dhr. F. Versteegh (allen: team Beleid en Projecten Openbare Ruimte), mw. M. van Vliet (Bureau Buhrs).

Opening

Mevrouw Van Vliet opent de bijeenkomst en geeft het woord aan de heer Derickx.

De heer Derickx heet alle aanwezigen welkom.

Na een voorstelronde geeft de heer Soede een korte inleiding. Hij schetst ook het vervolg van het traject: op 13 december vindt overleg plaats met de bewoners van de Noorderstraat, daarna volgt een gezamenlijke bijeenkomst (belangengroepen, bewoners en gemeente), Daarna volgt een participatie procedure en wordt het plan ontworpen.

Presentatie variantenstudie

De heer Dijkstra gaat in zijn presentatie in op de problematiek en de mogelijke oplossingsvarianten. De presentatie is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

In het kort de problematiek én de uitdaging waar wij voor staan om het probleem op te lossen:

- Het riool is oud, lek en verzakt en op enkele locaties gescheurd en kapot en is daarom hard aan vernieuwing toe;
- Doordat het lek is werkt het onbedoeld ook als drainage en het verlaagt daarmee de grondwaterstand;
- Bij vervanging zal de grondwaterstand verhogen en daardoor zullen de wortels afsterven;
- Dat reduceert de te verwachten levensduur van de bomen van 15 naar 10 jaar en dan nog mits de kroon met 60% wordt gereduceerd;
- Bij vervanging zal de grondwaterstand stijgen en als we niets doen stijgt het te veel. We willen als gemeente het grondwater in het openbare gebied op het niveau van het oppervlaktewater reguleren en dat doen we door bij de aanleg van het nieuwe riool een drainageleiding aan te leggen;
- Een voorwaarde voor het behoud van de platanen is dat het grondwater kunstmatig lager dan het oppervlaktewaterpeil gehouden moet worden. Dat zou dan moeten gebeuren door onderbemaling aan te brengen. Maar dát levert weer consequenties op voor met name de woningen die op houten palen gefundeerd zijn, en bovendien zorgt dit voor extra inklinking.

Vragen en reacties

Wat is het effect van de platanen t.a.v. hittestress?

In de rapportage van Terra Nostra (Bron: Advies klimaatadaptieve oplossing voor waterproblematiek aan de Noorderstraat) is over hittestress in relatie tot de toename van neerslag het volgende benoemd:

- De platanen aan de Noorderstraat kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan klimaatadaptie door verkoeling (verdamping van water), schaduwwerking en afvangen van hemelwater;
- In klimaatadaptieve maatregelen dient rekening te worden gehouden met een toename van de neerslagcapaciteit van 7-14% per graad temperatuurstijging. Daarnaast per graad temperatuurstijging een 2-5 keer grotere kans op een hevige bui. Bij een bui van 100 mm in 2 uur is het oostelijk deel, 50% van de Noorderstraat, onbegaanbaar voor hulpdiensten etc.

Als de platanen zouden verdwijnen is er inderdaad sprake van een forse vermindering van het effect van groen ten opzichte van hittestress. We zullen dan proberen om dat met de nieuwe inrichting zoveel mogelijk op te vangen, maar dat zal dan slechts gedeeltelijk lukken.

Heeft het voornemen om de afslag van de Algerabrug bij de Sebakerk af te sluiten nog consequenties voor het wegprofiel?

Met die afsluiting kan inderdaad overwogen worden om de Noorderstraat in de Verkeer- en Vervoervisie af te waarderen (en de maximumsnelheid te verlagen van 50 naar 30 km/h). Een inrichting met bijvoorbeeld 2 rijbanen in het midden van het profiel lijkt echter, met het oog op de bereikbaarheid van de woningen, niet voor de hand te liggen.

De platanen nemen ook veel water op. Is daarmee rekening gehouden?

In het kader van het advies voor rijbeplanting – gewone platanen in relatie tot rioleringswerkzaamheden Noorderstraat is het volgende in de rapportage van Terra Nostra opgenomen:

De kansen die ontstaan voor bomen zijn in tabel 2 weergegeven (Bomenstichting & CROW, 2019).

Kansen	Effect
Verplaatsen DT-riool	Door het DT-riool te verplaatsen naar de strook van langspaarkeerplaatsen kan een groter volume van het wortelgestel worden gehandhaafd. Dit is gunstig voor het proces van hergroei en stabiliteit.
Opwaarderen groeiplaats	In de middenberm is ruimte om de kwaliteit van het doorwortelbaar volume op te waarderen door het aanbrengen van een strooisellaag. Deze laag kan in de loop van de tijd eenvoudig worden aangevuld zonder daarbij de grond te roeren.
Fasering in werkzaamheden	De rioleringswerkzaamheden aan de Noorderstraat zullen in Fase 3 in één werkgang worden uitgevoerd. Dit betekent dat er eenmalig in de directe omgeving van bomen bronbemaling wordt toegepast waarna bomen beter en sneller kunnen herstellen middels groeiplaatsverbetering.
Behoud van ecosysteemdiensten	Het behoud van bomen draagt bij aan verdamping, verkoeling, opwaardering van vastgoed en welzijn van bewoners. Bij herplant komen deze functies pas 50 jaar na aanplant weer op het huidige niveau. Bij kap is per boom een veelvoud aan jonge bomen nodig om te compenseren in ecosysteemdiensten.

Tabel 2: Beoordeling effecten bij handhaven van bomen

Is er, zowel boven- als ondergronds, voldoende ruimte om nieuwe bomen aan weerszijden van de rijbaan te planten?

Er is inderdaad sprake van een spanningsveld: enerzijds de nieuwe bomen (die bij voorkeur zo goed mogelijke groeiomstandigheden, zoals bijvoorbeeld een open grond-situatie, moeten krijgen) en anderzijds de noodzaak om ook parkeerplaatsen te realiseren. Dit is zeker een aandachtspunt.

Waarom conflicteert de aanleg van een wadi met het planten van bomen?

Onder een wadi is ook een afvoer nodig in de vorm van een grote drain. Dus ook hier is de ruimte beperkt: boven een leiding kan geen boom worden geplant. Dus een wadi is wel groen in te richten, maar er is wél een conflict tussen bomen en ondergrondse infrastructuur.

Het huidige grondwaterpeil is niet overal even laag. Wellicht biedt dit mogelijkheden tot behoud van een aantal bomen?

Het algemene beeld is dat de bomen diep wortelen, tót het kunstmatig verlaagde grondwaterpeil. Maar er doen zich inderdaad niveauverschillen voor: niet overal is het grondwaterpeil nu even laag. Wellicht is het mogelijk om een aantal bomen, waar nu al sprake is van een hogere grondwaterstand, te behouden. Deze mogelijkheid verdient het zeker om nader te onderzoeken.

Wordt er ook aandacht besteed aan het ecologische belang van de platanen? Onlangs zijn in de zijstraten van de Noorderstraat veel bomen geroid en daarmee is het ecologische belang van de platanen alleen maar groter geworden.

Platanen trekken niet veel insecten, maar zijn zeker van belang voor vogels en vleermuizen. Er zal een Flora- en Faunaonderzoek worden verricht. Bij de opdracht zal meegegeven worden, dat ook aan het effect van het rooien van bomen in de zijstraten aandacht moet worden besteed.

De NVWK maakt graag gebruik van het aanbod om bij het Flora- en Faunaonderzoek betrokken te worden. De heer Van der Heijden zal nagaan wie daarvoor binnen de NVWK de meest geschikte persoon is.

De te verwachten levensduur van 15 jaar lijkt vrij mager. Zeker omdat de plataan een zeer sterke boomsoort is. Is dit een harde grens of is sprake van een zekere bandbreedte?
Er zal inderdaad sprake zijn van een bandbreedte.

Kan er tijdens het proces (nog) meer aandacht worden geschonken aan de bewustwording van de noodzaak tot tuinvergroening?

Daar zullen we zeker ook aandacht aan besteden.

Is er nog winst te behalen uit een technische keus voor type leiding en (zand)pakket rond de leidingen ter voorkoming van ingroeien van wortels?

In de huidige situatie is sprake van openingen (scheuren, lekkages etc) in de rioolbuizen waardoor kleine haarwortels ("op zoek naar water") naar binnen kunnen groeien. Die wortels worden groter en gaan problemen veroorzaken. Nieuw leidingmateriaal is gesloten, zodat dit risico voorkomen wordt. De keus voor langere, aaneengesloten buizen zonder naden kan daarbij ook helpen.

Wordt de klok teruggeplaatst in de Noorderstraat?

Wij zijn ons bewust van de waarde die de Krimpense bevolking aan deze klok hecht. Dat is ook niet zo vreemd: de klok is in 1954 door de Krimpense burgers aan de gemeente aangeboden ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van burgemeester Aalbers.

We zijn er dan ook erg voorzichtig mee. Vanwege de werkzaamheden in de omgeving is de klok verwijderd en opgeslagen op het gemeentelijk terrein aan de Stormsweg. In het nieuwe plan voor de Noorderstraat zal rekening worden gehouden met herplaatsing van de klok (ongeveer waar deze ook stond).

De HKK zou graag op het informatiebord (bij de start van de werkzaamheden) de historie van de Noorderstraat vermeld zien in combinatie met digitale ontsluiting van meer informatie via websites van gemeente en HKK.

Aan die wens kan tegemoet worden gekomen.

Mentimeter-vragen

Bureau Buhrs heeft ook nog een vragensessie via Mentimeter voorbereid. Hiervoor is nu niet voldoende tijd; de vragen zullen via de mail worden toegestuurd, zodat zij op het gemak kunnen worden ingevuld.